

L'any 1965 l'edifici va ser restaurat pel Servei de Catalogació i Conservació de Monuments de la Diputació de Barcelona.

L'octubre de l'any 2001 es va procedir a realitzar una intervenció consistent en un estudi d'interpretació, consolidació i excavació d'urgència, portada a terme per Pere Cascante per encàrrec de l'Ajuntament de Saldes a través de la Societat d'Arqueologia del Berguedà (Cascante, 2004). Es va excavar la sala principal, deixant al descobert el paviment de lloses.

L'ermita de Santa Maria fou des dels seus orígens la capella del castell, vinculada a la parròquia de Sant Martí de Saldes. El 1259 Galceran IV de Pinós institueix al castell Guillem, clergue de Santa Maria, i els seus fills, per que el servissin perpètuament en la guàrdia del lloc. El 1288 el mateix Galceran de Pinós estableix benefici a favor de P. Pontii, clergue de Gresolet que més tard serà nomenat rector de Sant Martí, amb obligació de fer-hi continuada residència. Al segle XVIII encara era sufragània.

La imatge romànica de Santa Maria del Castell de Saldes va desaparèixer durant la Guerra Civil. Era una imatge tipològicament del segle XIII, de talla de fusta policromada, mostrant la Maredeu asseguda en un setial i amb el fill assegut al genoll esquerre.

Font: Mapa de patrimoni cultural. Diputació de Barcelona.

Ajuntament de Saldes – Oficina d'Informació i Turisme.

Plaça Pedraforca s/n 08697 Saldes.

Tel.: 93 825 80 05 / saldes.tur@saldes.cat / www.saldes.cat

2

CASTELL DE SALDES STA. MARIA DEL CASTELL

Escaneja el codi QR i comença
l'aventura

Dificultat: Fàcil
Durada: 1 hora

- 1.- Plaça Pedraforca, Saldes
- 2.- Font de Cardina (10 min)
- 3.- Cal Ton (25 min)
- 4.- Castell (40 min)
- 5.- Saldes (60 min)

Descripció :

Per anar al Castell de Saldes, sortirem de la Plaça Pedraforca de davant de l'Ajuntament en direcció oposada a l'església, direcció sud-oest per sobre el Pàrquing i seguint els rètols de la "RUTA DEL CASTELL".

Aquest ens permet llegir els codis QR i descarregar-nos l'aplicació que en diversos senyals ens proposarà uns enigmes que faran la ruta més entretinguda per tota la família.

Seguim el carrer principal fins desviar-nos a dreta passant per la Font de Cardina. Després de deixar Ca l'Esquerrà seguim avall per pista formigonada cap al Barri Sobirà passant per sobre la casa La Marja i fins a cal Norra. Poc després de cal Ton enfilarem el corriol cap a l'esquerra passant més amunt a tocar Cal Calderer, que deixarem a la nostra dreta tot passant per un caminet just a tocar la paret de la casa. Pocs metres de camí i davant nostre, apareixeran el Castell i l'ermita de Sta. Maria. Caldrà seguir el camí per arribar ben bé sota del Castell. Se'n destaca l'edifici fortificat, l'ermita i les restes de la muralla.

Enfilant un corriol a l'esquerra ens posarem davant de la porta, encara conservada, del Castell i tot seguit ja serem a l'ermita.

La panoràmica és impressionant; la vall del riu Saldes amb la zona de l'obaga, des de Maçaners fins la Riera Salada, Molers, el Cadí, el Pedraforca, la Serra d'Ensià.

Des d'aquí, prendríem el camí que continua, si volguéssim anar a *Gresolet pel camí de La Costa*.

Emprendrem el camí de tornada per allà on hem vingut fins deixar el corriol i agafant a esquerra la pista fins agafar altre corriol a la dreta que ens durà de nou cap al nucli. Aquí continuarem recta pel carrer St. Martí i llavors passarem per la plaça i per l'Església i ja serem de nou a la plaça Pedraforca.

HISTORIA DEL CASTELL

Les primeres notícies del lloc de Saldes són del any 839, quan apareix amb el nom de Sallices en l'acta de consagració de la Seu d'Urgell. Però les primeres referències escrites del Castell es daten entre els anys 1068 i 1095, quan un tal Galceran presta homenatge al comte Guillem Ramon de Cerdanya, comte del Berguedà. L'any 1118 el comtat de la Cerdanya es va unir al

de Barcelona amb totes les seves possessions i Galceran II de Pinós jurà fidelitat a Ramon Berenguer III, comte de Barcelona que tenia el castell en feu.

Entre 1306 i 1316 les tropes de Jaume II ocuparen el castell en el context de la guerra entre aquest i Pere I Galceran de Pinós.

El 1370 es feren obres al castell, principalment a la part de la residència senyorial.

El segle XV acaben les referències històriques del castell, que perdé importància i inicià la seva decadència, coincidint amb una època de la guerra dels remences i guerra civil catalana.

El segle XVII Saldes figura com a possessió del duc d'Alba, a la sotsvegueria de Berga i la vegueria de Manresa.

